

ACC. N:R M. 16071: 1-4

Landskap: Skåne Upptecknare: R. A. Svensson, Tjörnarp
Härad: S. Asbo / V. Göttinge Berättare: " " " "
Socken: Höja / Hänglinge Berättarens yrke: kantör o. folkkollare
Uppteckningsår: 1964 Född år 1871 i Höja

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Ungdomens samvankomster och nöjesliv. s. 1-4. LMF 123

Skriv endast på denna sida.

I allmänhet räknades man som barn till dess man var konfirmerad, eller till dess man var 15 à 16 år. Övergången från barndomen till ungdomstiden skedde så småningom, liksom vintern övergår i våren, och våren övergår i sommaren på ett nästan omärkligt sätt. Då vederbörande kommit in i ungdomsåren, då hade man ju stigit i graderna, och detta medförde naturligtvis i många fall en ändring i fråga om kläder och nöjen m.m.. I allmänhet var det så, att när en person hade gift sig (man eller kvinna), så drogo de sig tillbaka från ungdomens nöjesliv.

Sammanhållningen mellan traktens ungdomar var i stort sett mycket god. Under sommarmånaderna samlades man på söndagseftermiddagarna på dansbanorna, och där svängde man om ~~till~~ till långt ut på natten. Det hände mer än en gång, att bråkstakar utestängdes från nöjesplatserna. Naturligtvis var det ofta spriten, som fick tagas med i räkningen. Någon slags dömande myndighet hörde jag aldrig talas om. Stundom kunde det hända, att oenigheten hos ett par blev så stor, att de råkade i slagsmål. Själv har jag varit på dansbana en gång i mitt liv; det var en midsommarafton, då jag var 6 år, och jag minnes, att ett pardansbanebesökare då råkade i slagsmål.

Aug 123

1/6-64

Några slags "allmänna" föreningar känner jag inte till, men religiösa föreningar och nykterhetsföreningar voro ganska vanliga, och i Höja hade man en tid en "kortspelareförening" Deltagarna (föreningsmelemmarna) samlades en gång i månaden i de olika hemmen, och då skulle som gubben sade, "spirtuosan" vara med. Om jag minnes rätt, varade den föreningen inte länge. Men "kortspelslasten" har pågått och pågår på ett sätt, som egentligen inte kan tilltala.

För något mer än 70 år sedan, då jag var cikarierande kantor och organist i Höja och Starby, hade jag ett par sångföreningar. Vi övade varje lördagskväll, och en gång i månaden var det "möte" på någon av deltagarnas hem, där det blev ett "lysande" kaffegille samt ring-och danslekar under några timmar. Åtskilliga gånger sjöng sångföreningen vid begravningar och vid andra kyrkliga förrättningar. Icke sällan hände det, att föräldrar och syskon besökte någon son och broder, som fullgjorde sin värnplikt på Ljungby-hed. . Det skedde alltid på en söndag och med fullt lass, draget av ett par kraftiga hästar. Vid den tiden --för något mer än 70 år sedan-- odlade man lin vid varenda bondgård, och då linet, hörens ^{nattej} ~~krälika~~ innan den skulle bråkaas, brytas, låg till torkning i torkladan, "bastuan", samlades en hel mängd manliga ungdomar där, och där fördes ett språk, som sannerligen inte var dagen värdigt."

en

Vid festliga tillgällnen roade sig ungdomarna nästan enbart med dans. Ungdomsgillan hörde med till ordningen. Bjudningen var vanligen fastställd till klockan 18. Sedan man druckit kaffe, var det genast tid att ta tag med dansen; de olika danserna kommo i ordning: vals, polka, mazurka galopp, och när man hade "kört" om dem en gång till, så kom kadriljen. Så höll man på under några timmar, och sedan blev det den svenska nationaldrycken, Punch, och efter ett par timmar mat: smörgåsbord samt kötträtt och efterrätt. *Sedan fortsatte gillan till fest i...*

Icke sällan lekte man pantlekar. Vid ungdomsgillena spelades kort så gott som hela natten, och ibland "satsade" man ända till 100 kronor. Mer än en gång kom kurtisen (i dess bästa betydelse) med, och mer än ett par äkta makar kunna vitsorda, att vid det eller d3t ungdomsgillet blevo de "bekanta" med varandra.

För 75 à 80 år sedan började cyklar att användas, och sådana kommo snart flitigt i bruk. Dessförinnan fingo nog vederbörande mest använda apostlahästarna.

När en pojke och flicka mer än vanligt sällskapade med varandra, hette det vanligtvis, att det var "bra" ~~med~~ med dem, och då framdrogos i allmänhet så många fel om dem som möjligt. Ja det låg sanning i uttrycket: "Ingen blir så tadlad som den, som skall gifta sig, och ingen blir berömd, förrän han (hon)

blir död."
Det torde vara omöjligt att bestämma, hur länge ett par, fäst-
man och fästmö, kunde vara kära i varandra, inna bröllopet
ägde rum, ty man hade så vackra exempel, att personer aldrig i
livet hade haft mer än en, som de älskade, och denna kärlek
började att tändas redan vid 18 år. Någon gång förekom
förlovningskalas, men det var nog inte ofta. Tyvärr hade det
nog allt för ofta, att man var "tvungen" att gifta sig